

fort Tid komme en saadan Bolig, lad os da ikke gaa altfor rask til Værks med at opføre en ny, og derved blivde Løven kun et Skin. Jeg maa oprigtig tilstaa, at dette Lovforslag synes mig i enhver Henseende at trænge til en betydelig nærmere Overveielse, og at det vilde have været ikke saa uheldigt, om en saadan Overveielse var kommen, forinden selve Lovforslaget var blevet indbragt. Der maa dog vist være visse Grændser med Hensyn til Modenheden af, hvad der indbringes, saaledes at ikke et Udvalg eller endog selve Thinget, skulde have det, som sin Sag, at bringe i Lovsform eller endog klare de enkelte Tanker, som et eret Medlem af forskjellige Grunde kan finde sig foranlediget til at laste ind i Thinget. Jeg finder, at dette Lovforslag hører til dem, som selv et Udvalg vil have meget Ondt ved at bringe til en ordentlig Skikkelse, fordi det ikke er ordentlig gjenkøntant fra den ærede Forslagsstillers Side. Jeg er saa rede, som Nogen til, at ville være med til at fremme den Tanke, at stasse Husly for de Husvilde; men jeg tror, at paa den Maade, som det ærede Medlem her har bragt den frem, vil den være fuldstændig upraktisk og være af en saadan Natur, at den lige saa lidt vil komme dem til Gode, som i den Retning skulde kunne gjøre et Krav, saa den vil kunne bæres og taales af den øvrige Del af Kommunen. Jeg maa derfor mene, at dette Lovforslag, hvis Overgang til 2den Behandling jeg for Øvrigt ikke skal nægte min Stemme, i den Form, som det nu har, hører til de mindre heldige Lovforslag, som ere indbragte heri Thinget; men jeg vil fremfor Alt gjentagende haabe, at det ærede Medlem i alle Fald vil tage mine Bemærkninger forsaavidt til Indtægt, at han vil tænke paa, om det ikke vil være rigtigt at udvide Lovforslagets Bestemmelse til ogsaa at gjælde for Landet.

S. Madsen: Det er en smuk Tanke, som ligger til Grund for den Ordning, som er truffen ved Loven af 4de Juli 1850, nemlig den, at der naad en Mand kommer til en Kommune og ønsker at bo der, men ikke kan stasse sig Bolig, naagtet han kan betale Leien for, den, saa gives et Midde, hvorved han kan blive i Stand til at bosætte sig, hvor han tror, at kunne finde Arbejde og Fortjeneste. Alt det Samme, som ved den nævnte Lov er bestemt for Landets Bedkommende, ogsaa skulde være Tilfældet for Kjøbstadernes Bedkommende, kunde jeg synes vilde være hensigtsmæssigt og nødvendigt, og det bliver vistnok bestandig mere nødvendigt, thi efter som Kapitalen forøges, bliver den anvendt til mange Foretagender, hvortil den ikke før har været anvendt. Som Følge heraf bliver der saaledes paa de Steder, hvor Kapitalen er tilstede i størst Mængde, mere og mere Brug for en større Arbeidskraft, og atter som Følge deraf er det naturligt, at der til enkelte Lieder kan opstaa en

stor Trang til Boliger for de Arbeidere, som til en given Tid søge Arbejde paa et vist Sted. Jeg tror imidlertid ikke, at det overalt er gjort saa stor Brug af Loven af 4de Juli 1850, som man den Gang havde tænkt sig, og det vistnok af den simple Grund, at Enhver, som kan betale Leie af en Bolig, ogsaa helst vil søge sig en Bolig, som han finder passende. Paa den anden Side kan det imidlertid ikke nægtes, at efter som Forholdene have udviklet sig, er det maasse ikke værst i Kjøbstæderne, men der gives andre Steder omkring i Landet, hvor det til en vis Tid under visse giene Forhold næsten er umuligt for vedkommende Arbeidere at faae det fornødne Husly, hvad jeg helst vil kalde det for, da mange af disse Arbeidere udføre deres Arbejde i en kort Tid eller i en vis given Tid, som ikke varer ret længe. Jeg tror imidlertid, at mange af de Ulemper, som jeg nærmest sigter til, kunne afhjælpes ad administrativt Veie, og den Tanke, som staar for mig, er da nærmest den, at det er mig bekendt, at paa saadanne Steder, hvor der foretages Inddæmning fra Haaret i større Udstrækning eller Udtørring af Søer, søge vedkommende Arbeidere at opføre nogle Baracker i den usleste Stil, som man kan tænke sig, hvort de da ikke alene selv opholde sig om Natten, men hvor de ogsaa mange Gang have deres Koner og Børn. Det forekommer mig, at der ad administrativt Veie, naar der gives Koncession til saadanne Foretagender, kunde drages Omhu for, at de, som erholde disse Koncessioner, bleve forpligtede til at sørge for, at deres Arbeidere kunne faae en passende Husly eller Bolig, som de kunne opholde sig i, thi efter min Mening er det ikke alene forargeligt, som de leve og opholde sig om Natten, men det er ogsaa mange Gange demoraliserende. I en anden Retning kan der maasse ogsaa paavises Steder, hvor der er Trang til Husly, navnlig for Sernbanearbeidere, thi saavidt mig bekendt gaar det for Tiden saaledes til, med de Sernbaner, som ere under Udsførelse, at Hovedentreprenørerne affordere Arbeidet i mindre Portioner til Underentreprenører, som ikke eie nogen Kapital til at udføre Arbeidet for, og som derfor kun spekulere paa, om de under gunstige Omstændigheder kunne tjene Noget. Disse affordere da igjen med Arbejderne Stykke for Stykke, men da disse Underentreprenører intet eie, saa bliver Følgen deraf den, at naar Arbejderne tilsidt fordre deres Penge, og Underentreprenørerne ikke længere kunne betale, saa komme ikke alene Arbejderne til at tabe deres Tilgodehavende, men ogsaa de Folk, hos hvem de have havt Husly om Natten og Kost, komme til at tabe Penge derved. Følgen deraf bliver da atter, at Ingen vil give disse Arbeidere Kost og Husly, og der vil derfor maasse snart blive Trang til i den Anledning at træffe Bestemmelse om, at vedkommende Kommunalbestyrelse maa træde til og stasse Arbejderne Bolig eller Husly. Med